

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Social Media in Contemporary Novels

Autor: Bc. Jana Špatenková

Vedoucí práce: PhDr. Ladislav Vít, Ph.D.

Oponent: Mgr. Michal Kleprlík, Ph.D.

Jana Špatenková si pro svůj výzkum vybrala zajímavé téma: obraz sociálních sítí v současné románové tvorbě.

V úvodní části se nejprve zamýšlí nad problematikou dystopie a příbuzných témat. Text obsahuje i pasáže, které nepůsobí opodstatněně. Příkladem jsou definice „internetu“ a „komunikace“. Na druhou stranu se autorka věnuje různým aspektům problematiky vztahu mezi technologií, médií a společností. V další pasáži textu měla svoji pozornost soustředit na rozbor děl, nikoliv na popis jejich děje. Hlavní část práce předkládá rozbor románů a soustředí se na jejich zobrazování společnosti v době sociálních médií. Autorka svou pozornost věnuje zásadním tématům, jakými jsou sledování, sdílení, manipulace či návykovost. Velmi často odkazuje k primárním zdrojům, což je vítané. Nicméně negativně hodnotím nedostatečné využití odborné literatury v rozbozech. Ty autorka v naprosté většině případů zakládá na svých nepodložených úsudcích a zobecněných stereotypch. Absence opory v odborné literatuře a přílišné zjednodušování složitosti problematiky umocňují četnost zkratkovitých, neobjektivních a mnohdy i nepravdivých závěrů (např. dnešní děti netráví čas venku, s. 43-44; lidé, kteří používají sociální média, si na nich vytváří závislost, s. 48; sociální média způsobují, že ostatní aktivity lidem připadají nudné, s. 48; informace z internetu lidé přijímají nekriticky, s. 54; sociální média jsou ve vlastnictví soukromých firem, a tudíž nepodléhají legislativě, s. 58; korporátní organizace nutí lidi jednat proti své vůli jejich vydiráním a omezováním služeb, s. 61). Autorčin postoj také prozrazuje, že svá hodnocení situací ve fiktivním světě románů zakládá na míře jeho podoby se skutečností, což nemá být předmětem ani cílem jejího výzkumu. Z těchto důvodů může práce působit jako pokus o negativní vykreslení dopadu sociálních sítí na dnešní společnost, nikoliv jako objektivní studie. Rád bych podotkl, že v rozbozech spatřuji minimální explicitní propojenost s toposem dystopického světa, což se vzhledem k tomu, že dystopii zmiňuje v úvodní části, jeví jako nedostatek. Na závěr bych rád podotkl, že nemohu přijmout poděkování vedoucímu práce za pomoc při tvorbě textu. Autorka v naprosté většině nekomunikovala, pracovala sama a neprojevila zájem o konzultace.

K diskusi:

Z jakých zdrojů či výzkumu jste čerpala opodstatnění pro svá tvrzení ohledně dopadu sociálních sítí na společnost? Proč jste neakcentovala spojitost mezi romány a tradicí dystopie?

Bibliografie: Práce je založena na dostatečném množství rozličných zdrojů. Kvalita metodologické opory v některých částech úvodní kapitoly není adekvátní. Autorka například definuje pojem „dystopie“ na základě jednoho zdroje, a to navíc zdroje pochybné akademické kvality.

Jazyk, styl a formální úprava: Text je napsán celkem kultivovaným jazykem s drobnými gramatickými nedostatky (např. „to orientate“ s. 58).

Celkové zhodnocení: Bc. Jana Špatenková ve své práci nevyužila potenciál velmi zajímavého tématu. Hlavní slabinu spatřuji v mizivé míře důrazu na teze a hodnocení sociálních sítí odbornou komunitou. Po zvážení všech aspektů práci doporučuji, aby byla hodnocena stupněm **E**.

V Pardubicích 6. 6. 2020

PhDr. Ladislav Vít, Ph.D.